

16 oktober 2020

Reactie Kunstraad Groningen op cultuurnota's 2021-2024

De Kunstraad waardeert het vrijkomen van extra middelen voor het versterken van de culturele basis. Dit pakt positief uit voor de erfgoedsector en de door de Kunstraad positief beoordeelde instellingen met een B-status op het gebied van de klassieke muziek en festivals. Aandacht is nodig voor fair practice en de projectgelden voor vernieuwing.

Op 8 oktober jl. presenteerden de colleges van B&W en GS hun cultuurnota's voor de periode 2021-2024. De Kunstraad stelt verheugd vast welke waarde die beide overheden hechten aan cultuur en de middelen die zij hiervoor de komende jaren willen inzetten. Het is fijn om te zien dat het advies van de Kunstraad *Op steviger grond* van juni 2020 de basis heeft kunnen vormen voor de subsidiebesluiten van de instellingen. De Kunstraad is verheugd dat enkele eerder door de Kunstraad in het advies benoemde knelpunten zijn opgelost en er oog is voor de moeilijke situatie waarin de culturele sector zich door de coronacrisis bevindt.

Wat valt op

Gemeente en provincie Groningen zorgden voor een goede inhoudelijke afstemming en nemen gezamenlijk en gericht verantwoordelijkheid voor de culturele sector. Beide overheden vonden voor het in stand houden van een sterke culturele basis ook extra middelen, dat wil zeggen meer dan het bindende adviesbudget waarbinnen de Kunstraad tot zijn advies moest komen.

Erfgoedsector

Het pleidooi van de Kunstraad om musea en borgen beter te faciliteren pakt de provincie op met een structurele subsidieverhoging voor deze instellingen en het ontwikkelen van een gezamenlijk dienstencentrum. De gemeente pakt de uitgesproken zorg van de Kunstraad voor een gezonde bedrijfsvoering op door het ophogen van de subsidie aan GRID, Folkingestraat Synagoge, Noordwoord en Simplon.

Beide overheden investeren ook fors in de transitie en betekenis van het Museum aan de A. De opmerking van de Kunstraad over het ontbreken van een stevige inhoud en de aandacht voor een gelijkwaardige relatie met collega musea in de provincie blijft van kracht.

Klassieke muziek en festivals

De Kunstraad is blij met de extra middelen voor de sector klassieke muziek. Hierdoor blijven Peter de Grote Festival en Haydn Jeugdstrijkorkest meerjarig gesubsidieerd. Deze instellingen werden positief beoordeeld door de Kunstraad maar vielen af op financiële gronden.

De Kunstraad meent dat het Prinses Christina Concours vanwege de gemeentelijke ambities op het gebied van talentontwikkeling ook goed in dit rijtje zou passen. Te meer omdat dit concours zich richt op talenten vanuit alle disciplines.

De provincie start met een nieuwe subsidieregeling voor de klassieke muziek. De Kunstraad spreekt zijn waardering uit voor de provinciale steun voor de positief beoordeelde (maar eerder om financiële redenen afgevalen) festivals Terug naar het begin en Jazz te Gast.

Film

De Kunstraad roept de overheden op meer ambitie te tonen op het gebied van film. Zoals in het advies *Op steviger Grond* weergegeven liggen hier knelpunten en kansen die opgepakt moeten worden. De provinciale ondersteuning voor het behoud van Beeldlijn moet dan ook echt samengaan met de inzet op nieuwe samenwerking, ontwikkeling en versterking.

Vernieuwing

Het valt de Kunstraad zwaar dat er in beide nota's weinig financiële ruimte is voor vernieuwing. De Kunstraad beoordeelde veel aanvragen van nieuwe makers weliswaar positief maar voelde zich door het meegegeven financieel kader gedwongen om in te zetten op het 'behoud van het goede'. Ook omdat hier immers ook sprake is van ontwikkeling en vernieuwing. Dit geldt expliciet voor de BIS instellingen waarin talentontwikkeling onderdeel is van het opdracht en het programma Station Noord. Dat deze keuze ten koste gaat van nieuwe initiatieven is (helaas) evident.

De gemeente en provincie verwijst de nieuwe aanwas naar de incidentele regelingen: de nieuwe 2-jarige bewezen talentregeling en het Incidentenbudget voor professionele kunsten. Ook de filmmakers worden hiernaar verwezen. De Kunstraad vindt het dus nog belangrijker dat er voldoende ruimte gecreëerd wordt voor deze aanvragen. Het risico in tijden van crisis, fair practice en diversiteit is dat deze potten onvoldoende gevuld blijven en nieuwe initiatieven dus geen of onvoldoende kans krijgen om door te groeien. De Kunstraad constateert en betreurt dat het Incidentenbudget al jaren niet is verhoogd.

Inclusief

In de nota's is veel aandacht voor de toegankelijkheid van het aanbod en het wegnemen van (financiële) drempels. De Kunstraad roept op ook ruimte te bieden voor aanbod wat nog niet bekend is. Op deze manier ontstaan andere kunstvormen, voegen we aanbod toe en bereiken we andere publieksgroepen.

Matching en cofinanciering

Rijk en lagere overheden werden de afgelopen periode actieve gesprekspartners in het cultuurbeleid. Ook in het gezamenlijk en eerlijk financieren van de culturele sector zijn de verwachtingen over en weer hooggespannen. Dit uitte zich onder meer in negatieve reacties op het advies 2021-2024 van het Fonds Podiumkunsten (FPK) waarbij relatief weinig middelen buiten de randstad terecht kwamen.

De Kunstraad is blij met de hogere bijdrage van gemeente en provincie voor het Jonge Harten Festival die voortkwam uit de matchingseisen van het FPK. De Kunstraad vindt het spijtig dat opname in de BIS bij de gemeente leidde tot een verlaging van het door de Kunstraad geadviseerde bedrag. Dit heeft met name negatieve gevolgen voor het Grand Theatre een instelling die zich volop aan het ontwikkelen is en waarvan veel verwacht wordt de komende jaren. Het argument dat een kleine ophoging voor deze instellingen weinig verschil maakt terwijl deze bijdrage voor een aantal kleinere instellingen een veel grotere impact heeft, roept vragen op. De gemeente had dit bedrag immers ook bij andere, grotere

instellingen kunnen zoeken zoals SPOT of Forum Groningen.

De Kunstraad vraagt in het kader van een eerlijke matching ook aandacht voor Sounds of Music. Ook een instelling met een positieve beoordeling met een B-status. Dit festival op het gebied van de hedendaagse muziek ontvangt een meerjarige subsidie van het FPK indien lokale overheden meerjarig meefinancieren. De verwijzing naar incidentele regelingen wekt voor het fonds terecht nog te weinig vertrouwen.

Beide nota's benadrukken verder het belang van cultuur voor andere beleidsterreinen en integraal beleid. Gemeente en provincie creëren ook middelen voor cofinanciering. De Kunstraad zou het logisch vinden als deze procesgeldten niet (uitsluitend) op de cultuurbegroting drukken en er op een slimme manier gekeken wordt hoe de bijdrage aan de meerjarig gefinancierde instellingen ingezet kan worden als cofinanciering.

Fair practice

Gemeente en provincie geven in de nota's veel aandacht aan de fair practice code. Dat is verstandig. De Kunstraad vindt dat de verantwoordelijkheid hiervoor niet alleen bij de sector ligt. De komende jaren is er zeker verder onderzoek naar de stand van zaken nodig. Aan de andere kant moeten de overheden ook nu handelen. Het standaard toepassen van indexering van de subsidie voor het opvangen van inflatie en CAO verplichtingen is dan ook het minste wat de overheden kunnen doen. Juist in een tijd waarin publieksinkomsten in de culturele sector door externe factoren grotendeels wegvallen.

Vervolg

Met het besluit van GS is de provinciale cultuurnota vastgesteld. De gemeentelijke nota moet nog vastgesteld worden door de gemeenteraad. Dit vindt plaats na een opiniërende vergadering en inspraakmoment op 21 oktober a.s.